

ΠΑΝΟΣ ΖΥΓΟΥΡΗΣ - ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ ΑΘΗΝΩΝ
ΝΟΜΙΚΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΔΗΜΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΜΠΟΥΜΠΟΥΛΙΝΑΣ 9-11 (2^{ος} όροφος) ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ:210-8259140-1-FAX: 210-8259235
ΚΙΝ:6977506705 E-mail: pzygouris@gmail.com

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ

Με το υπ'αρίθμ. πρωτ. 229/22-01-2019 έγγραφο της Δ.Ε.Υ.Α. (αρ. πρωτ. εις. της Ε.Δ.Ε.Υ.Α. 2495/23-1-2019) ετέθη στην Ε.Δ.Ε.Υ.Α. το εξής ερώτημα:

«Εάν τακτικό μέλος του Δ.Σ. της Δ.Ε.Υ.Α., στο οποίο δόθηκε πρόσκληση για συμμετοχή σε συνεδρίαση του Δ.Σ., και δηλώνει κώλυμα εκ των προτέρων ότι δεν μπορεί να παραστεί ή δεν προσέρχεται στη συνεδρίαση, δύναται να τον αναπληρώνει νόμιμα το αναπληρωματικό μέλος του Δ.Σ.;»

Κατά τη γνώμη μου προσήκει η εξής απάντηση:

****

1.Σύμφωνα με το άρθρ. 1 ν. 1069/1980 ορίζεται ότι :

«1. Οι Δημοτικές Επιχειρήσεις Ύδρευσης και Αποχέτευσης (Δ.Ε.Υ.Α.) αποτελούν νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου της παρ. 4 του άρθρου 252 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (ΚΔΚ), όπως κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 3463/2006 (Α` 114) έχουν κοινωφελή και μη κερδοσκοπικό χαρακτήρα και διέπονται από τους κανόνες της ιδιωτικής

οικονομίας, εφόσον δεν ορίζεται διαφορετικά από άλλες ειδικές διατάξεις του παρόντος, του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων και του ν. 3852/2010 (Α` 87).»

Εν προκειμένω, στον ν. 1069/1980, και στον νεότερο 4483/2017 που συνιστούν το βασικό θεσμικό πλαίσιο των Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης Αποχέτευσης **δεν υπάρχει ειδική πρόβλεψη για αναπλήρωση τακτικών μελών του Δ.Σ. εφόσον αυτά κωλύονται να παραστούν.**

Περαιτέρω, δεν ορίζεται κάτι ειδικότερο ούτε στον ισχύοντα Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας της Δ.Ε.Υ.Α. (ΦΕΚ 2292Β'/2007).

Επομένως, πρέπει να γίνει εφαρμογή των αντίστοιχων διατάξεων του ν. 3463/2006 και ν. 3852/2010.

2. Κατ' αρχήν η έννοια του Διοικητικού Συμβουλίου μίας Δ.Ε.Υ.Α. είναι αντίστοιχη με την έννοια του Δημοτικού Συμβουλίου καθότι αμφότερα έχουν το χαρακτήρα του κύριου αποφασίζοντος συλλογικού οργάνου του νομικού προσώπου. **Επομένως πρέπει να γίνει αναλογική εφαρμογή με τις διατάξεις για τη συγκρότηση και λειτουργία του Δημοτικού Συμβουλίου.**

3. Το σχετικό **άρθρ. 69 ν. 3852/2010** περί λειτουργίας των δημοτικών συμβουλίων ορίζει ότι:

«1. Ο πρόεδρος του δημοτικού συμβουλίου διευθύνει τη συζήτηση και λαμβάνει κάθε κατάλληλο μέτρο για την ευταξία της συνεδρίασης.

Μπορεί να ζητήσει και την αποβολή κάθε προσώπου που διαταράσσει τη συνεδρίαση.

2. Αν ο πρόεδρος απουσιάζει ή κωλύεται, τον αναπληρώνει ο αντιπρόεδρος. Αν απουσιάζει ή κωλύεται και ο αντιπρόεδρος, όποιος από τους παρόντες συμβούλους του επιτυχόντος συνδυασμού έχει εκλεγεί με τις περισσότερες ψήφους και, σε περίπτωση ισοψηφίας, όποιος είναι γραμμένος πρώτος στην απόφαση του δικαστηρίου, ασκεί τα καθήκοντα του προέδρου.

4. Κάθε δημοτικός σύμβουλος μπορεί να ζητά από τον δήμαρχο, την οικονομική επιτροπή και την επιτροπή ποιότητας ζωής πληροφορίες και συγκεκριμένα στοιχεία, που είναι χρήσιμα για την άσκηση των καθηκόντων του. Ο δήμαρχος οφείλει να παρέχει τις πληροφορίες εντός μηνός.

Το δημοτικό συμβούλιο, δια του προέδρου του, δύναται να καλεί στη συνεδρίαση δημοτικούς υπαλλήλους ή ιδιώτες για να του δώσουν πληροφορίες σχετικές με τα θέματα που συζητούνται. Η παρουσία των καλούμενων υπαλλήλων είναι υποχρεωτική και σε αυτούς καταβάλλεται, για την παράσταση τους, ενώπιον του δημοτικού συμβουλίου, αποζημίωση αντίστοιχη με εκείνη που λαμβάνουν τα μέλη συλλογικών οργάνων, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 17 του ν. 3205/2003 (ΦΕΚ 297 Α), όπως ισχύει.»

5. Από την ανωτέρω διάταξη διαφαίνεται ότι δεν υπάρχει ρύθμιση για αναπλήρωση τακτικών μελών του δημοτικού συμβουλίου παρά μόνον για αναπλήρωση του Προέδρου και του Αντιπροέδρου του δημοτικού

συμβουλίου. Τούτο διότι δεν έχουν εφαρμογή στην περίπτωση της συνεδρίασης δημοτικού συμβουλίου οι σχετικές με τα αναπληρωματικά μέλη των συλλογικών οργάνων της Διοίκησης γενικές αρχές που αποτυπώνονται στα άρθρα 13 έως 15 του ΚΔΔιαδ και ιδίως στο άρθρο 14 παρ. 2 και 3 και επιβάλλουν την πρόσκληση στις συνεδριάσεις του οργάνου όλων των αναπληρωματικών μελών, τα οποία αναπληρώνουν τα τακτικά σε κάθε περίπτωση απουσία ή κωλύματος.

5.Επομένως, η απάντηση στο ζήτημα της αναπλήρωσης τακτικών μελών του Δ.Σ. της Δ.Ε.Υ.Α. από αναπληρωματικά, **πρέπει να αναζητηθεί στη δυνατότητα αναλογικής εφαρμογής διατάξεων που αφορούν τη λειτουργία άλλων συλλογικών οργάνων με αποφασιστικές αρμοδιότητες των Δήμων, στα οποία να προβλέπεται νομοθετικά ο θεσμός της αναπλήρωσης**, αλλά και στις γενικές διατάξεις του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας περί συγκρότησης και λειτουργίας συλλογικών διοικητικών οργάνων.

Άλλα αποφασίζοντα συλλογικά όργανα των ΟΤΑ α' βαθμού, (των οποίων το θεσμικό πλαίσιο εφαρμόζεται αναλογικά και στις Δ.Ε.Υ.Α. εάν δεν υπάρχει ειδική πρόβλεψη στον ιδρυτικό τους νόμο 1069/1980) είναι η Οικονομική Επιτροπή και η Επιτροπή Ποιότητας Ζωής.

Σύμφωνα με το **άρθρ. 75 ν. 3852/2010** περί λειτουργίας των ανωτέρω επιτροπών ορίζεται ότι:

« 1. Οι επιτροπές έχουν απαρτία, εφόσον τα μέλη που είναι παρόντα είναι περισσότερα από αυτά που απουσιάζουν. Οι επιτροπές

συνεδριάζουν δημόσια και αποφασίζουν με την απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων. Σε περίπτωση ισοψηφίας επικρατεί η ψήφος του προέδρου. Αν σε δύο συνεχείς συνεδριάσεις δεν επιτυγχάνεται απαρτία ή απόλυτη πλειοψηφία, αρμόδιο να λάβει απόφαση είναι το δημοτικό συμβούλιο.

2. Αν απουσιάζει ή κωλύεται ο πρόεδρος της επιτροπής, προεδρεύει ο αντιπρόεδρος και, σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος του αντιπροέδρου, το μέλος της επιτροπής το οποίο έχει εκλεγεί με τις περισσότερες ψήφους. **Αν απουσιάζουν ή κωλύονται τακτικά μέλη, καλούνται τα αναπληρωματικά με τη σειρά της εκλογής τους.»**

Περαιτέρω, στο ίδιο άρθρ. 75 ν. 3852/2010 παρ. 6 ορίζεται ότι:

«Η πρόσκληση δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα του δήμου. Η πρόσκληση κοινοποιείται στα μέλη τρεις (3) τουλάχιστον πλήρεις ημέρες πριν από την ημέρα που ορίζεται για τη συνεδρίαση. Σε κατεπείγουσες περιπτώσεις, η πρόσκληση αυτή μπορεί να επιδοθεί ή να γνωστοποιηθεί την ημέρα της συνεδρίασης. Στην πρόσκληση πρέπει να αναφέρεται ο λόγος για τον οποίο η συνεδρίαση έχει κατεπείγοντα χαρακτήρα. Πριν από τη συζήτηση η επιτροπή αποφαινεται για το κατεπείγον των θεμάτων.»

6. Από τα ανωτέρω και κατ' επιτρεπτή αναλογική εφαρμογή συνάγεται ότι είναι νόμιμη η αναπλήρωση τακτικού μέλους που κωλύονται να παρευρεθούν σε συνεδρίαση του Δ.Σ. της Δ.Ε.Υ.Α. από αναπληρωματικό μέλος. Εξ' άλλου, η τελολογική σημασία της ύπαρξης αναπληρωματικών μελών σε συλλογικά διοικητικά όργανα

είναι ακριβώς η δυνατότητα της αναπλήρωσης των τακτικών μελών του οργάνου σε περίπτωση κωλύματος από τα ορισθέντα, κατά τη διαδικασία συγκρότησης του οργάνου, αναπληρωματικά μέλη.

7. Ωστόσο, προκειμένου να είναι νόμιμη η αναπλήρωση καθώς και περαιτέρω η συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Δ.Ε.Υ.Α., θα πρέπει να έχει γίνει νομίμως και η πρόσκληση του αναπληρωματικού μέλους στη συνεδρίαση, και η γνωστοποίηση σ' αυτό των θεμάτων ημερησίας διατάξεως.

8. Σύμφωνα με το **άρθρ. 4 παρ. 2 ν.1069/1980** περί λειτουργίας του Δ.Σ. των Δ.Ε.Υ.Α. ορίζεται ότι:

« Το Διοικητικόν Συμβούλιον συγκαλείται υπό τον Πρόεδρου δι' εγγράφου προσκλήσεων προς εν εκάστου των μελών επιδιδομένης τρεις τουλάχιστον πλήρεις ημέρας προ της οριζομένης δια την συνεδρίασιν. Επίσης συγκαλείται υποχρεωτικώς οσάκις ζητήση τούτο το ήμισυ τουλάχιστον του όλου αριθμού των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου. Η πρόσκλησις δέον να αναφέρη τα θέματα της ημερήσιας διατάξεως. Εις κατεπειγούσας περιπτώσεις η πρόσκλησις δύναται να επιδοθή την αυτήν ημέραν της συνεδριάσεως.»

Από την ανωτέρω διάταξη συνάγεται ότι ο Πρόεδρος του Δ.Σ. οφείλει να επιδίδει στα μέλη τουλάχιστον τρεις μέρες πριν τη συνεδρίαση πρόσκληση στην οποία θα αναφέρονται και τα θέματα της Συνεδρίασης.

Σε κατεπείγουσα δε περίπτωση η πρόσκληση μπορεί να επιδίδεται την ίδια ημέρα της συνεδρίασεως.

Επομένως, κατ' ορθή ερμηνεία της ανωτέρω διατάξεως, εφόσον τακτικό μέλος του Δ.Σ. κωλύεται να συμμετέχει σε ορισμένη συνεδρίαση οφείλει να ενημερώνει άμεσα τον Πρόεδρο του Δ.Σ., ο οποίος εν συνεχεία πρέπει να επιδώσει τουλάχιστον τρεις μέρες πριν την ημέρα διεξαγωγής της συνεδρίασης την πρόκληση στο αναπληρωματικό μέλος. Εάν δε αυτό δεν είναι εφικτό, όσο πιο άμεσα δύναται ή έστω την ίδια μέρα της συνεδρίασεως. Η πρόσκληση και του αναπληρωματικού μέλους που θα αναπληρώσει τακτικό μέλος το οποίο κωλύεται να παρευρεθεί στη συνεδρίαση, εγκαίρως, είναι κατ' αρχήν στοιχείο της νομιμότητας της συνεδρίασεως. **Πλημμέλεια στην κλήτευση μέλους, έστω και αναπληρωματικού αίρεται εφόσον το μέλος παρευρεθεί και δεν αντιλέξει για την πραγματοποίηση της συνεδρίασης.** Αυτό ορίζεται στο **άρθρ. 14 ΚΔΔσίας παρ. 4** σύμφωνα με το οποίο *«αν κατά τη συνεδρίαση απουσιάσει τακτικό μέλος το οποίο δεν είχε προσκληθεί, η συνεδρίαση είναι παράνομη. Το ίδιο ισχύει ακόμη και αν, αντ' αυτού, είχε μετάσχει το αντίστοιχο αναπληρωματικό μέλος. Αν υπήρξαν πλημμέλειες ως προς την κλήτευση μέλους το συλλογικό όργανο συνεδριάζει νομίμως αν αυτό είναι παρόν και δεν αντιλέγει για την πραγματοποίηση της συνεδρίασης.»*

Αθήνα, 31/01/2019

Ο γνωμοδοτών δικηγόρος
Νομικός Σύμβουλος της ΕΔΕΥΑ
Πάνος Ζυγούρης